בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **א'**, **ז'** ב**חשון** תשס"ג (**13** ב**אוקטובר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, **ז' בחשון**, **מתחילים בארץ-ישראל להתפלל על הגשמים**, וכוללים תפילה זו בברכת השנים שבתפילת 'שמונה-עשרה'. בנוסח עדות המזרח מחליפים את ברכת השנים מ'**בָּרֵכְנוּ**' שאומרים בחודשי הקיץ ל'**ברך עלינו**' הכוללת את המילים: 'ותן טל ומטר לברכה', ולפי נוסח אשכנז – מתחלפות המילים 'ותן ברכה' ל'ותן טל ומטר לברכה'.
מאז תפילת מוסף בחג שמיני-עצרת/שמחת תורה, התחלנו להזכיר את גבורות הגשמים - "משיב הרוח ומוריד הגשם" בברכת "**תחיית המתים**", וזו דרך שבח להקב"ה. חלפו 15 יום – הזמן שנקבע ע"י חכמינו: "בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים. רבן גמליאל אומר בשבעה בו - חמשה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת." [מסכת תענית פרק א משנה ג]. המשנה דנה על מי שעלה לרגל לירושלים ושהה שם עד אחרי חג הסוכות, עליו להגיע לגבול סוריא הרחוק ביותר מירושלים, שלא ידביקוהו הגשמים. עכשיו, מתחילים גם לשאול – כלומר, להתפלל ולבקש – על הגשמים, כל עדה לפי נוסחתה.
בחו"ל, שהמים מרובים ואין צריכים מטר כל-כך, מתחילים בשאלת גשמים 60 יום אחרי תקופת תשרי {השנה מחולקת ל-4 תקופות: תשרי, טבת, ניסן, תמוז}. כיוון שמחשבים תקופות רק לפי שנת החמה, אין ל'**שאלת הגשמים**' בחוץ לארץ תאריך התחלתי קבוע בלוח שלנו, הבנוי על חודשי הלבנה. אבל יש לה יום קבוע בלוח של העמים, ב-5 לדצמבר. **ושואלים את הגשמים עד ערב פסח ועד בכלל, בין בארץ ישראל ובין בחו"ל**.
ואף-על-פי שיש ארצות שצריכות לגשמים בתחילת החורף כמו בארץ-ישראל, ויש ארצות שצריכות לגשמים גם אחרי הפסח, לא נקבעה שאלת גשמים בתפילת שמונה-עשרה, אלא ב**שני זמנים** להתחיל בה – ז' בחשון או 60 יום אחרי התקופה; ו**זמן אחד** להפסיק בה – ערב פסח. וכל מדינה ועיר שהגשמים צריכים לה מחוץ לזמנים הללו, יכולה לעשות לה סדר סליחות ותחנונים וסדר תעניות להתפלל על הגשמים, אבל אינם משנים מהנוסח שקבעו חכמים בתפילה.
ירדו גשמים בעונתם? מברך ברכת הודאה: "מודים אנחנו לך ה' אלוקינו על כל טיפה וטיפה... ברוך אתה ה' א-ל רוב ההודאות." ואולם, אין הכל נוהגים בזמננו לברך ברכה זו, שאין הכל מרגישים בטובת הגשמים ולא יכולים לברך עליהם בכוונת הלב. אמנם, אם היו בצער מחמת עצירת הגשמים, צריכים כולם לברך, משירדו גשמים ורבו על הקרקע – עד שעולים בועות מן המטר!
ומי שלבו רחב ומרגיש בצרכי הרבים כמו בצרכיו שלו, הוא מלא שבח והודיה להקב"ה על חסד זה ש**הוא הגדול מחסדי ה' שעושה עם בריותיו**. וגדולי ישראל הקדמונים, בשעה שראו גשמים יורדים, עשו להם יום טוב, בירכו עליהם ברכת 'הטוב והמטיב' בשמחת לב גדולה, ועוד הוסיפו בה תהילות ותשבחות אחרות, כגון:
'אלף אלפים ורבי רבבות ברכות והודאות, אנו צריכים להודות לשמך, על כל טיפה וטיפה שאתה מוריד לנו, שאתה משלם גמולים טובים לחייבים...' [ספר התודעה]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל